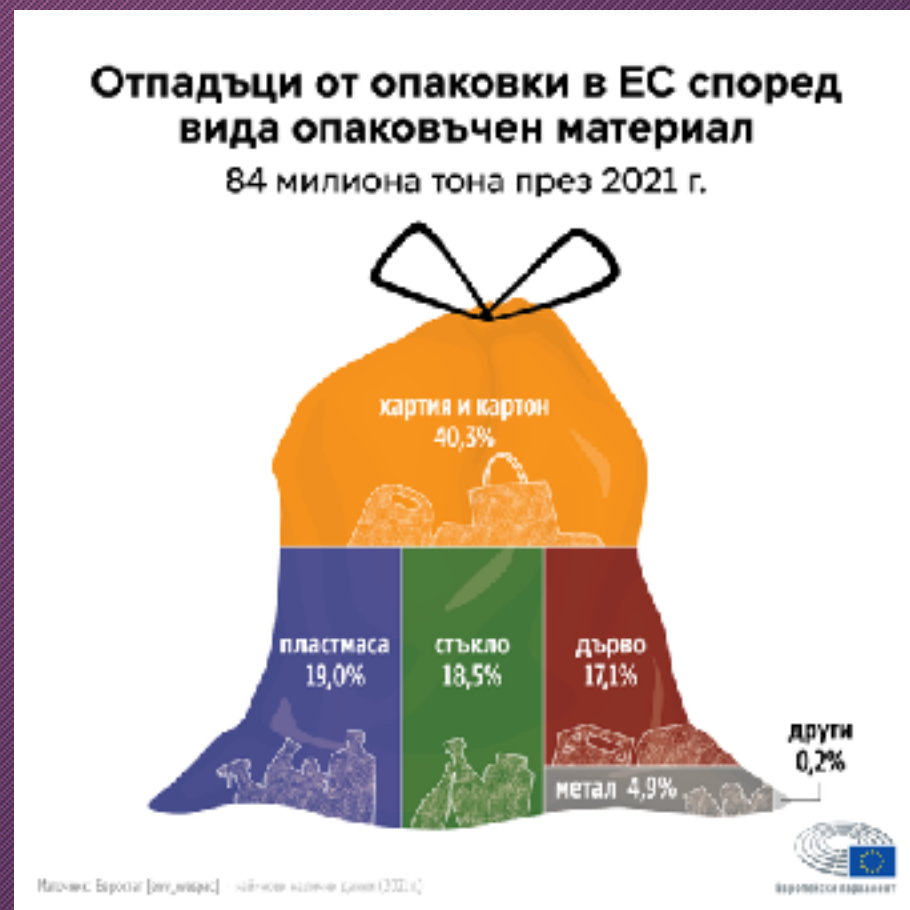

Въведение в управлението на отпадъците

Какво са отпадъците?

- Всичко, което изхвърляме и не ни е нужно.
- Видове: хранителни, хартия, пластмаса, стъкло, метал, опасни

Защо отпадъците са проблем?

- *Замърсяват околната среда*
- *Вредят на животните и хората*
- *Заемат място и не се разлагат бързо*
- Отпадъците се приемат като екологичен, социален и икономически проблем, а нарастващото потребление и „консуматорското“ поведение на обществото продължават да произвеждат големи количества отпадъци. Реалността е, че са необходими големи и разнородни усилия за предотвратяване на образуването им. Отпадъците представляват и загуба на материални ресурси (чрез метали и други материали, които могат да се рециклират).

Отпадъците са проблем..

Река Струма, зарината с отпадъци

Управление на отпадъците - факти

- През 2012 г. са генерирани 481 кг твърди общински отпадъци на човек в 33-те държави — членки на Европейската агенция за околната среда (ЕАОС).
- Отпадъците представляват освен това икономическа загуба и тежест за обществото. Трудът и другите вложени материали (земя, енергия и пр.), използвани за етапите на добиване, производство, разпространение и потребление, също са изгубени, когато бъдат изхвърлени „остатъците“.
- Широкият спектър на видовете отпадъци и сложните пътища за тяхното третиране (включително незаконните) затруднява получаването на пълна картина за генерираните отпадъци и тяхното местонахождение.

Управление на отпадъците.

- Какво означава?

Управление на отпадъците е събирането, транспортирането, преработката или изхвърлянето, управлението и контролът на отпадъчните материали. Терминът обикновено се отнася до материали, произведени от човешка дейност, като процесът общо взето се извършва, за да намали въздействието им върху здравето, околната среда или естетиката.

Управление на отпадъците

Най-предпочитани

Най-малко предпочитани

ЙЕРАРХИЯ НА ОТПАДЪЦИТЕ

Разделно събиране.

- Разделното събиране на отпадъци е съществена предпоставка за оползотворяването им. Това може да означава възстановяване, повторна употреба, рециклиране, рециклирано съдържание. В крайна сметка се цели предотвратяване на образуването на отпадъци.
- Чрез оползотворяването на отпадъците от опаковки се подпомага разрешаването на редица екологични проблеми.
- Разделното събиране намалява натрупването на отпадъци в сметища и разпиляването им в природата – никой не иска да живее до сметище, нали?
- Разделното събиране запазва ресурсите ни и защитава дивата природа – опазваме местообитанията за животни. Рециклираната хартия спасява милиони дървета от изсичане.
- Разделното събиране помага за решаването на климатичните проблеми – при производството на опаковки от рециклирани материали се отделя значително по-малко въглерод, който е основен виновник за глобалното затопляне.
- Когато изхвърляме разделно опаковките, те се рециклират. Рециклирането използва много по-малко електроенергия, отколкото производството от първични суровини.
- Когато изхвърляме разделно, сме по-отговорни към околната среда, здравето и бъдещето си – за нас и всички след нас!

https://www.youtube.com/watch?v=h5R_xveF6XE

Разделно събиране - игра:

- <https://learningapps.org/4836369>

Как да помогнем?

- Използвай торбички за многократна употреба.
- Подавай неща за рециклиране.
- Събирай отпадъците си правилно.
- Използвайте съдове, кутии и прибори за хранене за многократна употреба.

Правила за разделно събиране на хартиени и картонени отпадъци.

- **Изхвърляй в предоставения съд само хартиени и картонени отпадъци, като например:**
 - вестници, списания, празни кутии от сок и мляко
- **В съдовете за разделно събиране на хартия не се допуска изхвърлянето на:**
 - Битови отпадъци (салфетки, санитарни материали, угарки); Силно замърсени или омаслени хартиени отпадъци (напр. мазна кутия от пица); Хартии с нанесени специални покрития (напр. метални и пластмасови фолиа); всякакви други отпадъци, които не са хартиени.
- **Кутиите и кашоните трябва да са предварително сгънати.**

Правила за разделно събиране на пластмасови и метални отпадъци от опаковки:

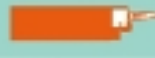
- **Изхвърляй в предоставения съд само пластмасови отпадъци от опаковки, като например:**
 - Пластмасови бутилки от вода, безалкохолни, олио и бира; Кофички от кисело мляко и пластмасови бутилки от прясно мляко; Туби и шишета от козметика; Пластмасови чаши и тарелки /почистени от остатъците от храна/, палета и каси; Метални кенчета от напитки и почистени консервени кутии; Капачки от буркани и бутилки; Найлонови торбички.
- **В съдовете за разделно събиране на пластмаса не изхвърляй:**
 - Блистери от лекарства, туби от масла и други вредни вещества; Отпадъци, които не са пластмасови.
- **Преди да изхвърлиш пластмасовите опаковки:**
 - 1) Изпразни ги от съдържанието им и ги почисти;
 - 2) смачкай бутилките, чрез навиване, за да изкараш въздуха и да намалиш обема им, след това ги запуши с капачката.

Помни! Пластмасата се разгражда с години и замърсява най-много природата!

ПЛАСТМАСИТЕ:

КОЛКО ВРЕМЕ Е НУЖНО ДА СЕ
РАЗГРАДЯТ?

Рибарска корда		±600 години
Пластмасова бутылка		±500 години
Пластмасови прибори		±400 години
Запалка		100 години
Пластмасова чаша		65-75 години
Найлонова торба		55 години
Кожена обувка		10-20 години
Цигарена упарка		1-5 години
Балон		6 месеца

ЗА КОЛКО ВРЕМЕ СЕ РАЗГРАЖДА БОКЛУКЪТ?

Домакинска хартия	- 2-4 седмици
Хартиен плик	- 1 месец
Вестник	- 1,5 месеца
Картон	- 2 месеца
Кутия от мляко	- 5 години
Фас	- 1-5 години
Пластмасова кутия	- 50-80 години
Пластмасова бутылка	- 450 години
Стиропорена чаша	- 50 години
Обелка от портокал	- 6 месеца
Сърцевина на ябълка	- 2 месеца
Кожени обувки	- 25-40 години
Корда за риболов	- 600 години
Найлонова торбичка	- 100-200 години
Памперс	- 350 години
Консерва	- 50 години
Кенче	- 100 години
Дървен материал	- 1-3 години
Носка къпичка	- 5 седмици
Папучна дреха	- 3-5 години

Правила за разделно събиране на стъклени отпадъци от опаковки:

- **Изхвърляй в предоставения съд само стъклени отпадъци от опаковки:**
 - Бутилки от всякакъв вид и цвят; Стъклени бурканчета и шишета от козметични продукти; Буркани от всякакви храни.
- **В съдовете за разделно събиране на стъкло НЕ изхвърляй:**
 - Счупени чаши и чинии; Порцелан и изделия от огнеупорно стъкло; Крушки и луминесцентни лампи; Стъкло от прозорци и огледала; Автомобилни стъкла.
- **Когато предоставеният съд е препълнен се обърни към персонала, ангажиран с разделното събиране.**
- **Преди да изхвърлиш стъклените опаковки:**
 - 1) Махни капачките и тапите
 - 2) Изпразни ги от съдържанието им
 - 3) По възможност ги изплакни.

Обобщение:

- Отпадъците са част от живота ни
- Трябва да ги управляваме правилно
- Разделното събиране помага на природата
- Рециклирането на повече отпадъци намалява замърсяването на околната среда
- Икономически намалява разходите чрез спестяване от суровини за направа на пакетчета, бутилки и всякакъв вид опаковки, които след употреба се изхвърлят.

И ти можеш да помогнеш на планетата!

 Бъди герой за планетата - започни със своя кош за боклук!
Всеки ден изхвърляме отпадъци - бутилки, опаковки, хартия... Но замислял ли си се какво се случва с тях след това? Ако ги изхвърлиш просто така - те замърсяват природата. Но ако ги събереш разделно, те могат да бъдат рециклирани и използвани отново!

 Ти можеш да направиш промяната!

- Изхвърляй хартията, пластмасата и стъклото в правилните контейнери.
- Не смесвай хранителни отпадъци с рециклируеми материали.
- Подсещай и приятелите си да го правят - добрият пример е заразителен!

 Малките стъпки водят до големи промени.

Да пазим природата не е трудно - просто е нужно да започнем от себе си.

Бъди част от решението, а не от замърсяването!